

Poua de Serracarbassa

Sant Quirze Safaja

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Obaga de Serracarbassa. Nord-est del nucli de Sant Quirze
Alçada: 730

Coordenades:

Latitud: 41.74532
Longitud: 2.17874
UTM Est (X): 431714
UTM Nord (Y): 4621826

Classificació

Número de fitxa 08239 - 187
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08239A004000080000TJ

Fitxes associades:

[Can Serracarbassa](#)

Autoria de la fitxa Núria Cabañas
Data de registre de la fitxa: dl., 03/02/2020 - 01:00

Descripció

La poua de Serracarbassa es troba situada a la zona boscosa de faig prop del camí que porta a Barnils. Es tracta d'una estructura soterrada de grans dimensions de planta circular de 8 m de diàmetre amb la coberta en volta de pedra. Els murs estan construïts amb pedra lligada amb argamassa. A la cúpula és conserven tres boques de planat quadrada per facilitar l'entrada i l'extracció del gel.

Observacions:

Emplaçament: Abans d'arribar a Serracarbassa a l'esq, el següent a la dreta, continuar per la dreta i el següent a l'esq.

Història

Els pous de glaç o poues eren dipòsits per emmagatzemar el glaç que es feia a les basses o geleres, prop dels rius o torrents, indrets on estava garantides les glaçades hivernals. En molts indrets del territori es documenta l'explotació del gel ja des del segle XIV. No obstant, a la zona del Moianès no s'inicia la seva explotació fins al segle XVI; moment en què l'ús de la neu i del gel en l'àmbit alimentari però sobretot mèdic afavoreixen la seva difusió. Davant aquest fet, es van iniciar la construcció de pous i dipòsits públics prop de les grans ciutat per garantir-ne l'aprovisionament. La zona del Moianès tingué el moment de major rendiment durant els segles XVII, XVIII i XIX, moment en que l'explotació i comercialització del gel representa una nova font d'ingressos. A Sant Quirze Safaja algun dels pous va estar en funcionament fins el primer quart del segle XX, malgrat l'aparició del gel artificial amb l'arribada de l'electricitat i els transports moderns. Aquests últims pous ja no comercialitzaven amb comerços o hospitals de Barcelona, sinó que eren per ús propi. Els pous de glaç són construccions soterrades o semisoterrades de planta circular i tronc cilíndric amb coberta de volta. Les parets estan construïdes de pedra de paredar revestides amb un arrebossat com a mecanisme d'aïllament. Moltes vegades una de les parets estava adossada a un marge en desnivell, fet que afavoria el canal de desguàs per l'evacuació de l'aigua de desglaç i per realitzar la neteja anual de l'estructura. El gel es recollia a l'hivern a les basses o rieres properes al pou. L'emmagatzematge consistia en col·locar una capa vegetal entre les capes de gel i a les parets del pou amb l'objectiu de perdre el mínim de gel. Un cop el pou estava ple es tapada amb una capa de terra per aconseguir l'aïllament i conservar el màxim de temps el gel.

Bibliografia

AAVV. (2002): XXIII Ronda Vallesana: Sant Quirze de Safaja: 27 d'octubre de 2002. Unió excursionista de Sabadell 2002. Sabadell. CAPDEVILA, J. (1997): "3segles de comerç amb el glaç. Les poues, una indústria desapareguda." A TRUC, revista del Moianès. Editat per l'Associació Catalana de Premsa Comarcal (ACPC). Núm. 134-135. DANTÍ, C; CANTARELL, C; CORNELLAS, P. (2007): Pous de glaç al Vallès Oriental. Col·lecció Patrimoni. Consell Comarcal del Vallès Oriental. Granollers PLADEVALL, A. (2018): Sant Quirze Safaja. Un poble de frontera. Editat per Ajuntament de Sant Quirze Safaja.

